ÇİZGİDİYARI

GUCYABANI

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

BU SAYIDA:

Otomobili Ezen At!

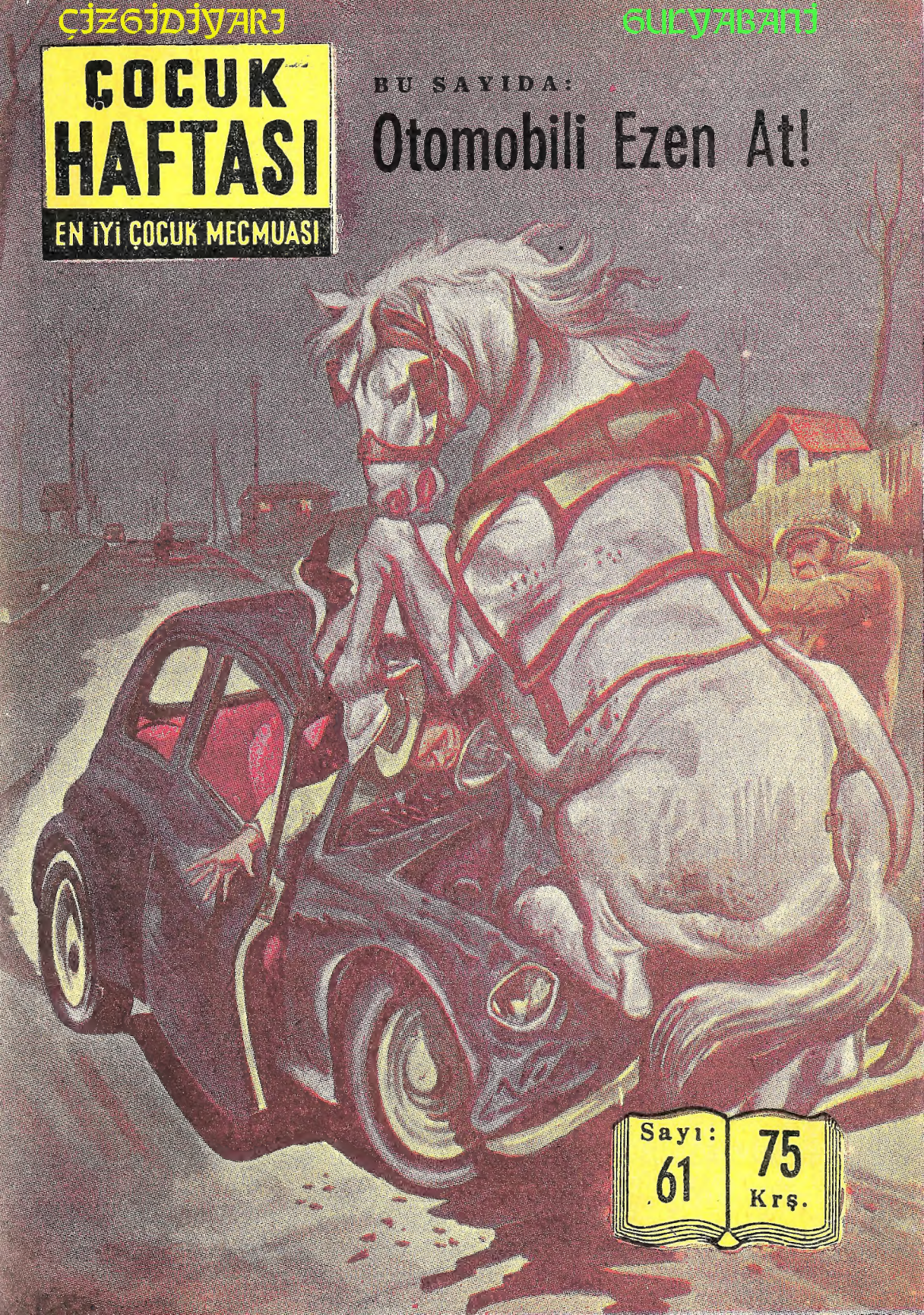

Sayı: 61

75 Krş.

HIZIR MUMYALAR ülkesinde

Yazan H.F. VEREL Çizen YILMAZ KARACA

YAYLADA Kaybolan atlar

Olmuş Bir Hikâye

YAZAN:
OĞUZ ÖZDEŞ

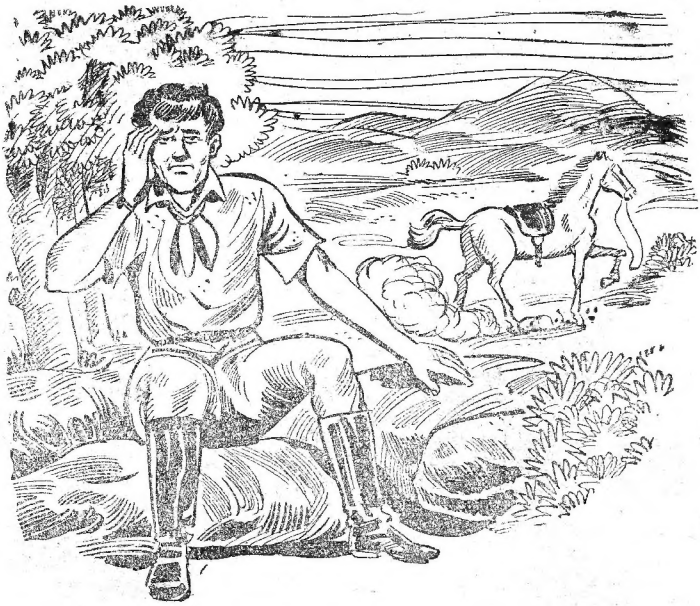

Kendime geldiğimde atım kaçmıştı.

BİR pazar günü, üç arkadaş, bin beş yüz metre yüksekliğimdeki Manisa dağına atlarımızla çıkmayı kararlaştırmıştık.

Sabahın alaca karanlığında, yiyeceklerimizle birlikte hareket ettik. Yolumuz hayli dik ve sarptı. Arkadaşlarımızdan Besim, çok güzel ata binerdi. Yalnız fazla cüretkârdı. Atını en tehlikeli yerlerden ve sarp yamaçlardan sürüyor, yüreklerimizi ağzımıza getiriyordu.

Nihayet, Manisa dağının üstündeki Pomak yaylasına geldik. Besim, ansızın bir teklifte bulundu:

— Haydi, şu düzlükte bir yarış yapalım!

Diğer arkadaşım Mehmet'le ben hiç düşünmeden cevap vererek:

— Hayhay yapalım!

Sonra bir hizaya geldik. Önümüzdeki düzlük ancak birkaç yüz metreydi. Ondan sonra ağaçlıklar ve meyiller başlıyordu.

Besim'in verdiği işaretle yarışa başladık. Benim at huysuz olduğu için, çıkışta biraz gecikmiştim. Fakat onlara çabucak yetiştim. İlk önce Besim'in atını yakaladım. Aramızda müthiş bir mücadele başlamıştı ki, atım ansızın kapaklandı.

Kendime gelmiğimde atım kaçmıştı. Ayağa kalktım. Topallıyordum. fakat Allaha şükürler olsun, hiçbir yerim incinmemişti. Birkaç adım atmıştım ki, adımın çağrıldığını işittim. İleriye baktığım zaman bir de ne göreyim? Besim değil mi? Konuştuk ve birbirimize sarıldık. Meğer, o da attan düşmüş, onun da atı kaçmış.

Atların kaçması okadar ehemmiyetli değildi. Biz yaşıyorduk ya? Fakat birden ortalarda gözükmeyen Mehmed'i hatırladık. Acaba, o ne olmuştu?

Birkaç defa, elimizi ağzımızda boru gibi yaparak:

— Mehmet! Mehmet! diye bağırdık.

Fakat hiçbir cevap alamadık.

Tâ akşama kadar, arkadaşımızı aradık. Artık tamamen ümidimizi kestiğimiz bir sırada, ismimizin çağrıldığını duyduk. Sevinçli gözlerle etrafa baktık. Mehmed'i uzakta görmüştük. Koşarak bize geliyordu. Birbirimize sarıldıktan ve gözlerimizdeki sevinç gözyaşlarını sildikten sonra atının ne olduğunu sorduk. O da bizim gibi, boynunu bükerek:

— Attan düştüm, at da kaçtı, dedi.

Bizim de aynı şekilde atlarımızın kaybolduğunu söyleyince Mehmet, hayretten donakaldı.

İçimize bir hüzün çökmüştü. Dağın başında, atlarını ve yollarını kaybeden bizler ne yapacaktık? Ya kurtlar gelir de bizi parçalar, yahut bir yılan bizi sokarsa diye acı acı düşünürken gerimizde birtakım nal sesleri işittik. Hepimiz heyecanla başımızı geriye çevirdik. Bir de ne görelim? Kaybolan üç at, başbaşa vermişler, bize doğru gelmiyorlar mı?

Yanlarına koştuk ve atlarımızın boyunlarına sarılıp öpmeye başladık. Sonra hemen üzerlerine binip yola koyulduk. Karşıki tepeden ay doğmuştu. Bu güzel tabiat karşısında tekrar kavuşmanın verdiği sevinç içinde bütün yorgunluklarımızı unutmuştuk.

Hâlâ, üç atın da nasıl olup bir araya geldiğine akıl erdiremeyen Mehmet sordu:

— Atlarımız nasıl oldu da buluştular?

— Birbirlerinin imdadına koşmak ve yalnız kalınca arkadaşını arayıp bulmak hissi sade insanlarla değil, hayvanlarda da vardır.

Okuyucularımıza Açık Teşekkür

Okuyucularımızın sabırsızlıkla beklediği ÇOCUK HAFTASI 1959 YAZLIĞI evvelki hafta çıktı ve kısa zamanda satıldı. Sevgili okuyucularımızın yazlığımıza karşı gösterdiği alâkaya candan teşekkürler ederiz. Bulundukları yerde YAZLIĞI bulamayan okuyucularımız bedeli olan 6 lirayı idarehanemize yollarlarsa bizde de pek az kalan nüshalardan elde edebilirler. Ödemeli muamele yapmadığımız için yazlık bedelinin mutlaka göndermesi şarttır. Bu arada sevgili okuyucularımıza 1960 ÇOCUK HAFTASI YILLIĞI'nın hazırlığına şimdiden başladığımızı müjdeleriz.

Dağ Başını Duman Almış

YAZAN: OĞUZ ÖZDEŞ

Kudret'i göğsüne sıkı sıkı bastırarak:

— Evet, oğlumsun, diye mırıldandı. Oğlum, aslanım...

Anası, bu sözü o kadar candan, o kadar içten söylemişti ki, çetecilerin bile gözleri sulanmıştı. Zavallı Kezban katılırcasına ağlamağa başlamıştı. Ana-oğul, yıllar sonra böyle mi birbirlerine kavuşacakardı?

— Demek sen ölmedin aslanım... Demek şehit olmadın sen?... Halbuki ben gözlerimi senin uğrunda kaybettim... O kadar çok ağladım, o kadar çok gözyaşı döktüm ki Kudret... Demek sen yaşıyorsun... Düşmanlarımızın son askerini topraklarımızdan atıncaya kadar da yaşıyacaksın...

— Elbette anacığım... Vazifem daha bitmedi...

— Herhalde karnın açtır oğlum... Haydi içeri gel... Tarhana çorbasını çok severdin.

— Demek sen ölmedin aslanım!

— Oğlunuzu başka tanıyan yok mu köyde hanım teyze...

Zeynep Kadın birden değişti:

— Oğlumu benden daha iyi tanıyan olur mu hiç? Oğlum, benim canım, benim kanım o... Onu ben tanımayıp da kim tanıyacak?

— Şey... Affedersiniz... Hani gözünüz görmüyor da... Belki de yanılabilirsiniz...

Zeynep Kadın eliyle, çete reisini iter gibi yaptı:

— Çekil oradan... Türk çetecisi değil misin sen? Bir ana, evlâdı olmayan birine «oğlum» diyebilir mi? Uğrunda gözlerini kaybettiği evlâdı yerine bir başkasını, hele sizin şüphe ettiğiniz gibi bir düşman subayını bağrına basabilir mi?

Çetecilerden biri:

— Benim bildiğim Zeynep Kadın yalan söylemez reis, dedi.

Çete reisi Zeynep Kadına dönerek:

— Affedersiniz, diye özür diledi. Sizi daha fazla rahatsız etmiyelim.

Sonra Kudret'e askerce bir selâm verdi:

— Kusura bakmayın efendim. Canveren çetesinin kahramanlıklarını tâ buradan duymuştuk... Demek ki onun başında olan Yüzbaşı Kudret sizsiniz... Benim adım da İlhan... Bozova çetesinin reisiyim.

Kudret de, çete reisinin elini muhabbetle sıktı:

— Tanıştığımıza memnun oldum... Yalnız bana hemen bir at bulmanız gerekiyor... Çünkü Bozkurt'tan iki saat sonra kalkacak trene yetişmek mecburiyetindeyiz... Eğer Kezban'la aynı ata binersek, süratli gidemeyiz...

Zeynep, titrek bir sesle:

— Ne o? Hemen gidiyor

musun oğlum? dedi.

— Evet anacığım... Söylediğim gibi, iki saat sonra kalkacak trenle İzmir'e hareket etmeğe mecburum. Senin için sakladığım küçük bir torba tarhanam var.

O sırada bütün köy halkı, evin etrafında toplanmışlardı. Herkes, ana ile oğulun konuşmalarını çıt çıkarmadan dinliyorlar, çoğu, bu acıklı tablo karşısında gözyaşlarını tutamıyorlardı.

Çete reisi, söze karıştı:

— Bir çorbamı da içmiyecek misin Kudret?

— Benim için şu anda bir dakikanın bile kıymeti büyük.

Annesi sitemli bir sesle

— Bozkurt'a mı gidiyordun?

— Evet...

— Demek bana uğramadan geçiyordun? Beni hiç özlemedin mi? Beni görmeyi hiç arzulamadın mı?

— Hiç arzulamaz olur muyum anne? Üzerime aldığım vazife icabı..

Annesi sözünü kesti:

— Seni anlıyorum oğlum... Vazifene ne kadar düşkün olduğunu, vatanını ne kadar çok sevdiğini bilirim... İnşallah vazifeni başarır, sağ ve salim dönersin...

— İnşallah anne.

— Biraz evvel at istediğini duydum. Sen köyden ayrılmadan evvel, yağız bir tayımız vardı, hatırlar mısın? O şimdi büyüdü. Köyün en güzel atı oldu... Onu senin için yetiştirmiştim... Senin gibi bir yiğite hediye edilecek zaten başka bir şeyim yok...

On dakika sonra at hazırlanmıştı. Kudret annesinin elinden öptükten sonra yağız ata atladı. At bir türlü yerinde duramıyor, sanki onu bir an evvel gideceği yere ulaştırmak için huzursuzlaşıyordu. Kezban, Kudret'in annesinin elini öperken, yaşlı kadın:

— Yüzünü göremiyorum ama, oğlumla birlikte düşmana karşı döğüşen bir kız, herhalde çok asil ve merttir, dedi. Türk kızlarının, düşmana karşı savaştığını duymak bana büyük bir gurur veriyor. Keşke benim de gözlerim görseydi, ben de, senin gibi oğlumla omuz omuza savaşsaydım.

Kezban da atına bindikten sonra, ikisi birden Zeynep kadını askerce selâmladılar. Bir anda iki at da birer ok gibi fırladılar ve gecenin karanlığında kaybolup gittiler.

(Devamı gelecek sayıda)

ÇEVİREN: ÖZAY SÜSOY

ÖKÜZ VE KURBAĞA

Çayırda otlamakta olan bir öküz, bilmeden bir yavru kurbağaya bastı ve öldürdü. Yakınlarda oynamakta olan kurbağanın kardeşleri, annelerine koşup olanları anlattılar.

— Kardeşimizi öldüren canavar öyle kocamandı ki! diye haykırdılar.

Akılsız bir mahlûk olan ana kurbağa, kendisini kolayca öküz büyüklüğünde yapabileceğini düşündü. Göğsünü, karnını şişirerek, «Bu kadar büyük müydü?» diye sordu.

Yavru kurbağalar, «Çok, daha büyük!» diye haykırıştılar.

Bütün kuvvetiyle daha çok şişmeğe çalıştı. «Şimdi nasıl?» diye sordu.

— Hayır, anne, olmadı, diye küçükler cevap verdiler. «Eğer onun kadar büyük olmağa çalışırsan çatlarsın.»

Aptal kurbağa, büyümek için gene de orasını burasını şişirmeğe çalıştı ve en sonunda hakikaten ortadan çatladı.

İNSANLAR LÂYIK OLMADIKLARI BİR SEVİYEYE ERİŞMEĞE ÇALIŞARAK KENDİLERİNİ MAHVEDERLER.

BAHÇIVAN VE KÖPEĞİ

Bir bahçıvanın köpeği, bahçedeki kuyunun etrafında oynarken içine düşüverdi. Bahçıvan derhal yardımına koştuysa da köpek onun elini ısırdı. Buna çok sinirlenen bahçıvan, böyle nankör bir köpekten fayda gelmiyeceğini görerek kuyunun başından uzaklaştı, köpeği ölümüyle başbaşa bıraktı.

İYİLİĞE, İYİLİKLE MUKABELE EDİLİR.

ÖĞRETMENİNİZ diyor ki

Gazinodaki çocuklar

YAZAN: SADIK ÖVET

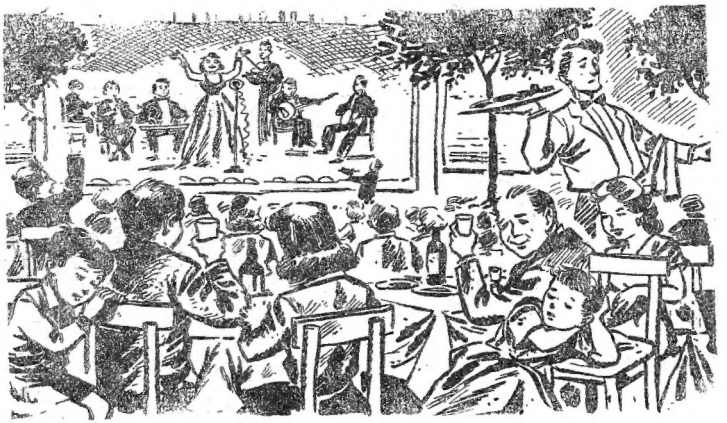

ARA SIRA eğlence yerlerine gidebiliyorum. Ara sıra diyorum, çünkü büyüklerin gezmesi, eğlenmesi çok para ile oluyor. Sizler bunun ne demek olduğunu daha bilemezsiniz. Babalarınıza bir sorun. Bakın en ufak bir aile gezisi için kaç lira harcamışlardır. Paradan başka bir de zahmetini düşünün. Büyük şehirlerimiz çok kalabalık olduğundan taşıtlar bu kadar insanı istediği saatte istediği yere hemen götüremiyor. Bayramlardan, tatil günlerinden sonra gazetelerin şehir haberlerine bir bakınız. Vapur, otobüs ve tramvaylar bu günlerde, yüzbinlerce yolcu taşımışlardır, diye yazarlar.

Ucuz tarafından eğlenelim dersek nereye gidebiliriz? Bir ağaç altı, bir su başı, bir deniz kenarı değil mi? Neresi olursa olsun, muhakkak ve birçok zaman bu gezme istediğiniz gibi olamıyacak, içinize sinmiyecektir. Ya babanız şoförle münakaşa edecek, veya anneniz ayakta kalacak, yahut da siz bir yere sıkışacaksınız. Hele can sıkıntısından çocuklarını hırpalayan anne-babaların yaptıklarını bir düşünürsek, böyle bir günden tat tuz kalır mı? İnanın bana; tramvayda, vapurda hele yollarda çocuklarını tartaklıyan, eziyet edenlerle ne kadar başım derde girmiştir. Onlara:

— Ne yapıyorsunuz, çocuğunuza yazık değil mi?

Diye çıkıştığımı hatırlıyorum. Bazıları yaptığını anlar, pişmanlıkla başını önüne eğer, kendi kendine söylenir gider. Bazıları sinirli olur, hattâ:

— Sana ne, diyenler çıkar. İşte o zaman ayıkla pirincin taşını. Bir patırdı, bir gürültü. O gibiler ne yaparlarsa yapsınlar, yılmam doğrusu. Ben de sertleşirim. Fakat ne yazık ki, arada kabak, savunduğumuz çocuğun başında patlar. Ekseriya kolundan çekilerek sürte sürte götürülür. Ne ayıp...

Ne diyordum, bir müzikli gazinoya gittim. Kalabalık. Sahnede çalgıcılar. Bir bağrış, bir çağrış. Bir şarkıcı mikrofonu eline almış söyleyip duruyor. Gürültüden dinleyemiyorsunuz. Her kafadan bir ses çıkıyor. Yukarda dediğim gibi buraları her zaman gideceğim, göreceğim yerler değil. Güya birkaç güzel ses dinleyeyim diye gitmiştim. Ben Türk müziğini; Konservatuvarın radyoda veya salonlarda, sanatkârların kapalı yerlerde verdikleri konserlerde dinlemeyi severim ve öyle yaparım. Bizim ne güzel müziğimiz vardır. Yerli havalarımız, türkülerimiz, Klâsik dediğimiz eski şarkılarımız hepimizin zevklerine uygundur. Sizin için ise, radyoda çocuk saatinde söylenenler en güzel dilenecek müzik parçalarıdır. Çalgılı bahçelerde birşey dinlemek, zevk amak zor oluyor. Sonra şarkıcıların o halleri de göre iyi görünmüyor. Kimisi köçek oynuyor, kimisi etrafa mânasız lâkırdılar savuruyor, kimisi göbek atıyor. Bu manzaradan içim sıkıldı. Gözlerimi sahneden ayırdım, etrafa bakayım dedim. Bir de ne göreyim? O masaları çevirmiş kalabalığın içinde bazılarının kucağında çocuklar uyukluyor. Bazıları annelerinin omuzuna başını koymuş, kendinden geçmiş. Bir kaçı ayakta sadalyalara başlarını dayamışlar, şaşkın şaşkın bakıyorlar. Tam bu sırada bir çocuk sahneye çıkıp, şımarık şarkıcının yanında durmaz mı? Âdeta çıldıracaktım.

Çocuklar, sizler buralara gitmemelisiniz. Götürmek istedikleri zaman:

— Beni öyle yere götürmeyin! diyebilmelisiniz. Çünkü terbiyenize, zevkinize, uykunuza yazık oluyor.

OĞUZ ÖZDEŞ'İN 2 BÜYÜK ROMANI

ŞAFAK SÖKERKEN (Fiatı 3 Lira)

VATAN BORCU (Fiatı 4 Lira)

HER TÜRK ÇOCUĞU BU RESİMLİ ROMANLARI OKUMALIDIR.

NEŞREDEN: TÜRKİYE YAYINEVİ

GÜZEL ŞİİRLER

Güzel Yaz

Ne tipi var, ne ayaz,
Ne fırtına ne dolu,
Geldi bakın güzel yaz,
Her taraf hayat dolu.

★

Pırıl pırıldır güneş,
Sımsıcak kucağına!
Arılar dizi dizi,
Dağılır yurt bağına!

★

Ağaçlarda sallanır:
Elma, armut, şeftali!
Bu mevsimde ballanır:
İncir, üzüm, zerdali!

★

Oynayalım, koşalım:
Kırlarda, bayırlarda!
Neş'elenip coşalım:
Yemyeşil çayırlarda!

★

İşleyelim adını:
Kararmadan ufuklar!
Bol bol yazın tadını,
Çıkaralım, çocuklar!

F. Cemal Oğuz ÖCAL

BİLGİNİZİ ÖLÇÜNÜZ

Size üç sual soruyoruz. Cevap veriniz. Böylece kendi kendinize bilginizi ölçmüş olacaksınız. Cevaplarınızın doğru olup olmadığını anlamak için de 25. sayfaya bakınız. Doğru cevaplar orada yazılıdır.

Mikelanj:
1 - Ressam mıydı?
2 - Heykeltraş mıydı?
3 - Mimar mıydı?

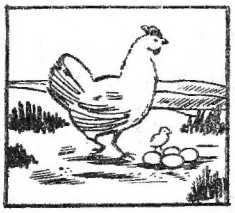

1 - Tavuk mu yumurtadan çıkar?
2 - Yumurta mı tavuktan?

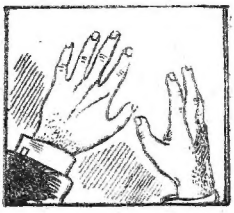

Nişan yüzüğü hangi elde taşınır?
1 - Sağ elde mi?
2 - Sol elde mi?

KISSADAN HİSSE

ARKADAŞI ZANNETMİŞ

İnsanı buram buram terleten sıcak bir yaz günü, hararetten sırılsıklam olmuş oldukça şişman bir adam, yolda yürürken ansızın birisinin sırtına kuvvetli bir yumruk vurması ile, hiddet içinde geriye döner. Yumruğu vuran genç delikanlı, yumruğu yiyen adamın hiddetle geriye dönmesi üzerine ezilip büzülerek «Affedersiniz efendim» diye adamdan özür diler. «Sizi arkadaşım George'ye benzettim. Kusurumu affedin.»

Sıcağın ve yediği yumruğun tesiri ile iyiden iyiye hiddetlenmiş olan adam, büyük bir kızgınlık içinde «Ya öyle mi?» dedikten sonra olanca kuvveti ile karşısındaki gencin suratına bir şamar patlatır. Onun, «Ne oluyorsunuz?» demesi üzerine de «Ne olacağım. Hiç...» diye cevap verir. «Arkadaşımız George vurduğunuz kuvvetli yumruktan hoşlanmadı...»

Bir işi yaparken, evvelden iyice düşünün.

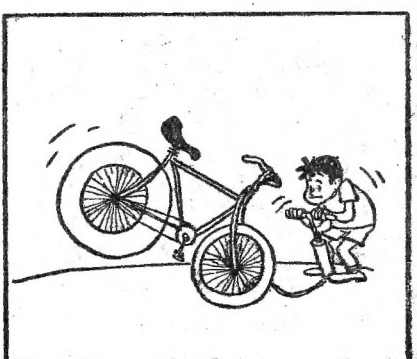

Kapaktaki resmin hikâyesi

İnanılmıyacak bir olay

Otomobili ezen at

Dünyanın en fazla trafik kazası olan memleketlerden biri de İtalya'dır. Geçenlerde burada iri bir araba beygiri, modern otomobillerden biri ile çarpışarak onu içindeki şoförü ile birlikte akordion haline getirivermişti!

BİR masal diye anlatılsa belki insan inanır ama, bir ayevvel, İtalya'da cereyan ettiği söylenirse herkes dudak büküp geçer bu olaya.

Bizim güzel ülkemizde henüz atlı arabaları kaldıramadık ama, modern Türkiye ileride sizin gibi çalışkan ve idealist çocukları sayesinde, yirminci asrın icaplarına uymayan bu taşıtların icabına bakacak; bütün uluslardan daha devrimsel olan ulusumuzu layık olduğu yaşama seviyesine ulaşacaktır.

Evet, İtalya'daki garip trafik kazasından bahsedecektik değil mi? Bu memlekete gidenler gayet iyi bilirler, muazzam yolları, dürbünle bakılacak kadar geniş caddeleri olduğu halde, orada da hergün binlerce kaza olur, yüzlerce insan sürat yüzünden hayata gözlerini yumar! İşte anlatacağımız olayın en önemli sebebi de sür'at ve dikkatsizliktir.

O sabah neşeli bir şekilde evinden çıkan Brazzi adlı banka müdürü, vazifesine gitmeden önce «Oto-Bambino» su ile şehrin civarında şöyle bir yer tur atmak istemişti. Hava, ilkbaharın bütün sevimliliğini üzerinde toplamış; yazın gerçek müjdesini veren meyva ağaçları dallarını eğmeğe başlamıştı.

Sinyor Brazzi, bu gençlik dolu havanın tesiri altında kalarak gaza bastı.

Bütün yorgunluktan, bütün düşüncelerden uzak; sadece yaşamanın verdiği hazla kendinden geçen Sinyor Brazzi, birden ağaçları arasından bir atlı arabanın çıktığını gördü.

İşte hatırladığı herşey bundan ibaretti.

Kaçak olarak şehrin dışında iş gören Teoffano adlı arabacı, ormandaki gizli yoldan çıkarken, karşıdan büyük bir süratle «Oto-Bambino» nun geldiğini görmüş, fakat hayvanın dizginlerine hâkim olamıyarak kendini sol taraftaki hendeğe atarak tüyler ürpertici hâdiseyi oradan bütün fecaati ile seyretmişti.

Beyaz hayvanı iri yarı, güçlü kuvvetli ve korkusuzdu. Uzun zaman bu yollarda çalıştığından, hızlı giden otomobillerin gürültülerine ve klakson seserine de alışmıştı artık. Teofafno bunu bildiğinden, dizginleri pek sıkı tutmuyordu. Ve bu beklenmedik kaza bir taraftan onun ihmalkârlığı ve kanunsuz iş görmesi, diğer taraftan da banka müdürünün akıllara durgunluk veren süratle «Oto-Bambino» yu sürmesi doğurmuştu.

Ürken hayvan birden olduğu yerde mıhlanmış, sonra hâlâ çılgıncasına üzerine gelen otomobili altında kalmamak için şaha kalkmıştı. Onun bu hali görülecek şeydi. Otomobilin küçük olup olmadığını düşünemiyordu tabii. Homurtuları bir türlü durmayan düşmanına saldıran beygir frenlerin yapamadığını yapmış ve «Oto-Bambino» yu karşılaştıkları yerde durdurmuştu. Buna çivilemişti demek hâdiseye daha uygun düşer. Bu arada, çekmekte olduğu arabanın ağırlığından da

Ürken at birden şaha kalkmış ve...

ŞEREF KÖŞESİ

İlkokulun 4 - 5. Sınıflarını "Pekiyi" derece ile geçenler

Özgül GÜLKÖK ☆ Adana, İnkılâp İlkokulu, S. 4, No. 258
Özkan GÜLKÖK ☆ Adana, İnkılâp İlkokulu, S. 2, No. 727
Serpil UÇAR ☆ Kdz. Ereğli, A. K. İ. Özel İlkokulu, 3/B, 190
Erden KARAMAN ☆ Uzunköprü Demirtaş İlkokulu, S. 1, 67
Aydın DEMİRBİLEK ☆ Üsküdar, Bağlarbaşı İlko. 3/B, 177
Diley YALÇINDAĞ ☆ Adana, İsmet İnönü İlkokulu, 3/B, 235
Eşref GÜZEY ☆ İzmir, Necatibey İlkokulu S. 2/D, No. 946
M. Ali DEMİR ☆ Mersin, Cumhuriyet İlkokulu, S. 4, No. 326
Güler ÜNLÜ ☆ Elâzığ, Namık Kemal İlkokulu, S. 4, No. 12
M. Lâtif AKSOY ☆ Elâzığ, Namık Kemal İlkokulu, 4, No. 31
Kaya DOĞRUSEL ☆ Elâzığ, Namık Kemal İlkokulu, 4, 48
Tören ÖĞE ☆ Elâzığ, Namık Kemal İlkokulu, S. 4, No. 192
Sami DÜNDAR ☆ Elâzığ, Namık Kemal İlkokulu, S. 4, 193
Sevilay Çiçek ☆ Elâzığ, Namık Kemal İlkokulu, S. 4, No. 198
Mehmet BULDUK ☆ Elâzığ, Namık Kemal İlkokulu, 4, 218
Mustafa ÜNLÜ ☆ Elâzığ, Namık Kemal İlkokulu, S. 4, 307
Sevim GOKKURT ☆ Eskişehir, Şeker İlkokulu, S. 3/B, No. 712
Zafer TOSUNLAR ☆ Fatih, Muallim Yahya Ef. İlkokulu, 2, 153
Demiray KIRHAN ☆ Edincik İlkokulu, Sınıf 4, No. 664
Ethem Tuğrul BAYHAN ☆ Eskişehir, Adalet İlkok. 4/A, 122
Nurkan İNCEOĞLU ☆ Ankara, Kubilay İlkokulu, S. 4/B, 682
Nedret TURAN ☆ Adapazarı, Atatürk İlkokulu, S. 4/B, 1030
Sait KARAKAŞ ☆ Şişli, Ferikköy İlkokulu, Sınıf 2, No. 371
Ateş ACAR ☆ Kdz. Ereğli, Armutçuk İlkokulu, S. 2, No. 17
Tahsin DURMUŞ ☆ Zonguldak, Gazi M. Kemal Okulu, 4, 244
Semra OKSAY ☆ Zonguldak, Yayla Özel İlkokulu, Sınıf 2
Bülent GÜNAY ☆ Adana, Sayhan İlkokulu, Sınıf 3, No. 370
Alp OMURTAK ☆ Yeşilköy, Pansiyonlu İlkokul, Sınıf 3

İlkokulu "Pekiyi" derece ile bitirenler

İlhan YILMAZ ☆ Adana Tatbikat İlkokulu, Sınıf 5, No. 19

Ata ÖNAL ☆ Menemen Şehit Kemal İlkokulu, Sınıf 5, No. 255

Tuncay GÜNER ☆ Çengelköy İlk okulu, Sınıf 5/A, No. 254

Nimet ÖZÇATAL ☆ Konya Sadırlar İlkokulu, S.5 No. 35

Mehmet ÖZCAN ☆ Konya, Sadırlar İlkokulu, Sınıf 5, No. 283

İsmet KART ☆ Konya, Sadırlar İlkokulu, Sınıf 5, No. 291

Özdemir BAYHAN ☆ Eskişehir, Adalet İlkokulu, Sınıf 5, No. 148

Mehmet Ali KURT ☆ Malatya, Gazi İlkokulu, S. 5/B, No. 218

Yücel TOKUZ ☆ Ankara, Çankaya İlkokulu, Sınıf: 5 No. 268

kurtulmağa muvaffak olan beygir, düşmanı bellediği otomobille âdeta kavga etmeğe başlamıştı. Ama küçük modern otonun onunla döğüşecek hali mi vardı? Zavallı «Bambino», tıpkı bir akordiyon hâline gelmişti atın direnişi karşısında. Yani hayvan gücü, makinenin kuvvetini belki de yeryüzünde ilk defa yeniyordu.

Şoförlük eden banka müdürü de gözü gibi sevdiği otomobilinin içindeki şekle uymuş ve o da akordiyonun bir parçası haline gelmişti. Bu kazanın en garip taraflarından biri de, beyaz beygirin, sadece bacaklarından iki üç küçük yara alarak kurtulmuş olmasıdır.

ÇOCUK HAFTASI ANSİKLOPEDİSİ

YÜZEN İLK TAŞITLAR

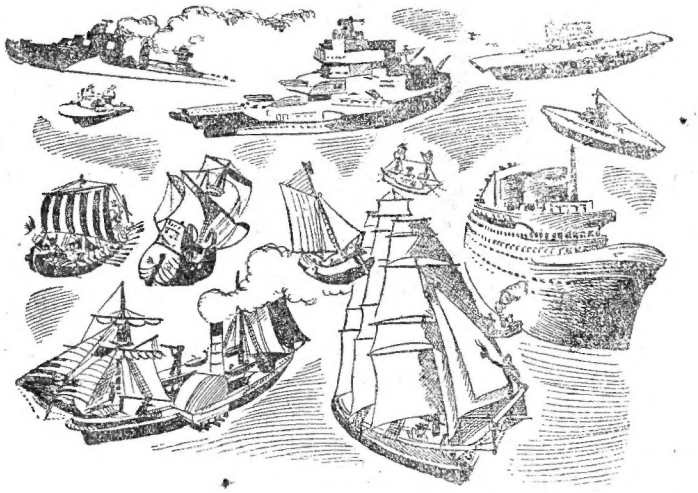

İlkel insanlar tarafından yapılan ilk kayıkları, sallar ve ağaçların içinin oyulmasiyle elde edilen sandallar teşkil etmektedir. Deriden, kumaştan, kamıştan, tahtadan, demirden ve çelikten de kayıklar yapıldığı görülmüştür. Bu kayıklar, kürek, direk, yelken ve makinelerle işlemektedirler. Eski Fenikeliler, Yunanlılar, Romalılar ve Vikinglerin gemilerinde 100 den faza kürek kullanılırdı. Kristof Kolomb'un gemisi gibi, yelkenli gemiler, firkateynler, posta gemileri ve yarış için kullanılan yelkenliler çok sonra inşa edilmişlerdir.

TABİAT ANANIN ÇALIŞKAN EVLÂTLARI

Tabiatın belki de karıncalardan sonra en hamarat varlıklarını arılar teşkil ederler. Arılar, çiçekten çiçeğe uçarak öz toplayan böceklerdir. Çiçeklerden topladıkları özü, mumdan yaptıkları güzel, küçük hücrelerle doldururlar. Her arı kolonisinin bir kraliçesi vardır. Diğer arılar, kraiçeye hürmet ederler ve onu beslerler. İşçi arılar, balözlerini toplar, mumdan petekler yaparlar. Her kovan iyi işleyen bir fabrika gibidir. Her arının belli bir ödevi vardır. Kovan çok kalabalıklaştığı zaman, kraliçe bir kısım arıyla kovanı terkeder, yakınlarda bir yerde başka bir kovan kurarlar. Yabani arılar, ballarını, ağaçların, dalların üzerindeki kovuklara doldururlar.

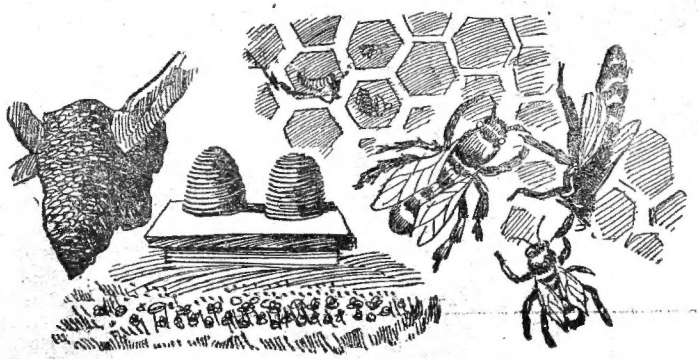

YER ÇEKİMİ

Yeryüzü büyük bir mıknatıs gibidir. Herşeyi merkezine doğru çeker. Bu devamlı çekime yerçekimi adı verilir. Bir topun yere düşmesine sebep olan işte bu çekimdir. İnsanları ve hayvanları boşluğa uçmaktan koruyan da bu kuvvettir. Kuş bile merkeze doğru çekilir. Havada durabilmek için kanatlarını oynatmak mecburiyetindedirler. Gazı biten bir uçak veya balon derhal yere düşer. Dünyada ne varsa hepsi yer çekimi kuvveti tarafından yere doğru çekilmektedir.

ISI

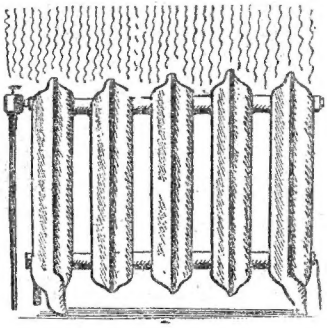

Güneşten gelen ışıklar dünyamızı ısıtırlar. Güneş olmasa dünyada herhangi bir canlının yaşaması imkânsızdır. Yanan odundan ve kömürden çıkan ısı evlerimizi ısıtır. Gaz ve elektrik ocaklarından, fırınlarından çıkan ısı ile gıdamızı hazırlarız. Büyük fırınlarda elde edilen ısı ile, cam yapmak için kum, çelik yapmak için demir eritilir. «Soğuk» ısı eksikliğinden başka birşey değildir.

Isı derecesi termometre ile ölçülür. Termometre ekseriyetle içinde bir damla cıva bulunan cam bir tüptür. Sıcaklığa göre bu cıva yukarı çıkar veya iner. Termometre üzerindeki ayarlamalar Fahrenhayt tarafından yapılmıştır.

Yıldırım Kaptan

MERİH'E DOĞRU

MERİH HESABINA ÇALIŞAN CASUS KORT, UÇAĞA ATLAYIP MERİH'E DOĞRU KAÇINCA, YILDIRIM KAPTAN DA BAŞKA BİR UÇAKLA ÖNUN PEŞİNE DÜŞMÜŞTÜ.

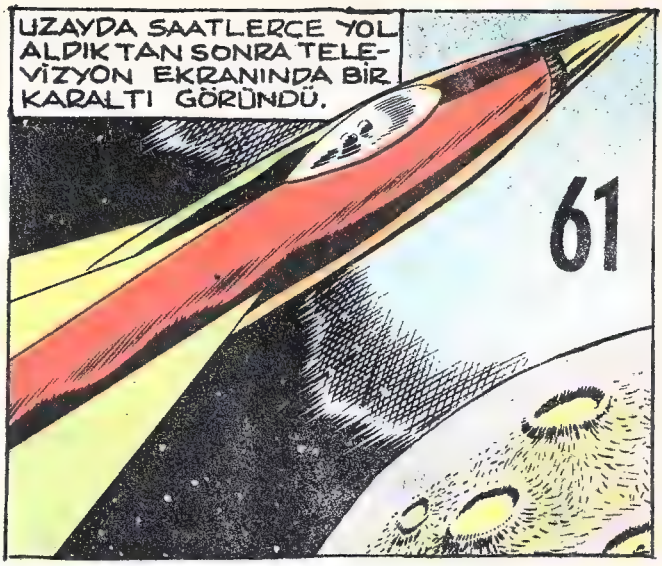

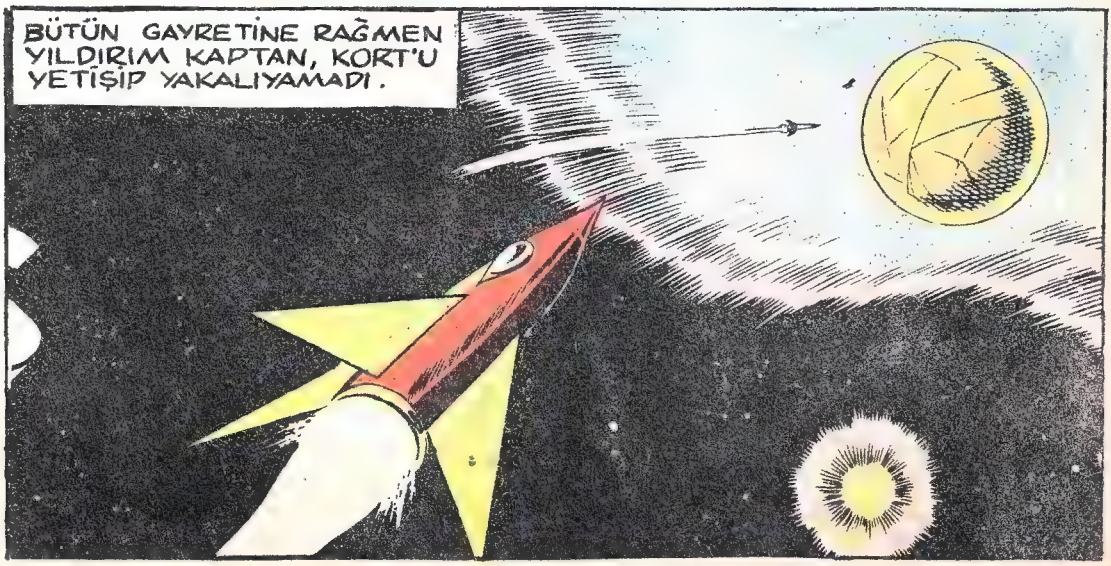

YAPILACAK TEK ŞEY VAR. BEN DE ONUN ARKASINDAN MERİH'E GİDERİM.
TEĞMEN KORT, YILDIRIM'IN PEŞİNDEN GELDİĞİNDEN HABERSİZ RAHATÇA MERİH HAVA ALANINA İNDİ..
ADIM KORT. BENİ DERHAL ŞEFİNİZE GÖTÜRÜN.
TEGMEN KORT SİZ BURDA HA! BEN SİZE DÜNYA'DAN AYRILMAYIN DEMEDİM Mİ?
GELMEGE MECBURDUM. PATLAYAN YILDIZIN SAÇTIĞI ÖLÜM DALGALARI YAKINDA DÜNYAYI MAHVEDECEK. BU DALGALARDAN KURTULMA ÇARELERİNİN YALNIZ SİZİN TARAFINIZDAN BİLİNDİĞİNİ DE ÖĞRENDİ.
APTAL, PATLAYAN YILDIZDAN KORUNMA ÇARELERİNİ BİZ DE BİLMİYORUZ. SENİ ALDATMIŞLAR.

O SIRADA YILDIRIM'IN UÇAĞI MERİH'E İNİYORDU.
BURASI İYİ. BUNDAN SONRASINI UÇUŞ KEMERİMLE GİDERİM.
KIPIRDAMA YILDIRIM KAPTAN!
KIPIRDAMA VURURUM.
NÖBETÇİNİN KENDİSİNİ TANIMASI YILDIRIM KAPTAN'I ŞAŞIRTMIŞTI.
DÜŞ ÖNÜME DE YÜRÜ BAKALIM.
İŞTE MERİHLİLERİN DÜŞMANI YILDIRIM KAPTAN'I GETİRDİM.
GÜZEL. BEN ŞİMDİ ONU ŞEF'E GÖTÜRÜRÜM.

TEĞMEN KORT SEN BURDA HA!
DEMEK ŞÜPHELERİM DOĞRUYMUŞ. SEN BİR MERİH CASUSUSUN VE ZAVALLI DAVSON DA SUÇSUZ.
ARTIK DÜNYAYA DÖNMİYECEĞİME GÖRE AÇIKLIYABİLİRİM. EVET DAVSON SUÇSUZDUR. SUÇLU BENİM.
YILDIRIM KAPTAN SİZDEN BAZI ŞEYLER ÖĞRENMEK İSTİYORUM. ANLATIN BANA, PATLAYAN YILDIZIN SAÇTIĞI ÖLÜM DALGALARINDAN KORUNMAK İÇİN NE YAPTINIZ?
BİRŞEY BİLMİYORUM.
YA, DEMEK SÖYLEMEK İSTEMİYORSUNUZ. AMA BİZ ADAMI KONUŞTURMASINI BİLİRİZ.
ACABA YILDIRIM KAPTAN'A NE YAPACAKLARDI? BUNU GELECEK SAYIDA "TEHLİKELİ BİR PAZARLIK" DA GÖRECEĞİZ.

ALÂEDDİN'in SİHİRLİ LÂMBASI

AFRİKALI SİHİRBAZ ALÂEDDİN'İN LÂMBASINI ELE GEÇİRMİŞ VE LÂMBADAKİ DEV SAYESİNDE SARAYINI ALIP AFRİKA GÖTÜRMÜŞTÜ..

SARAYINI NE YAPTIN?
A.. SARAYIM DA KAYBOLMUŞ!
ALÂEDDİN ÇOK ÜZGÜN DÜ...
PADİŞAHIM BANA KIRK GÜN ZAMAN VER, SARAYIMI BULAYIM..
KIRK GÜN SONRA KIZIM BURADA OLMAZSA KAFANI KOPMUŞ BİL.
ALÂEDDİN ÜZGÜN BİR HALDE SARAYDAN AYRILIP SOKAKLARDA DOLAŞMAĞA BAŞLADI..
EY AHÂLİ İÇİNİZDE SARAYIMIN NEREYE GİTTİĞİNİ BİLEN VARMI?
BİZ DE BİR ŞEY BİLMİYORUZ EY ALÂEDDİN.. BİLSEK SÖYLEMEZMİYİZ!
ALÂEDDİN TAM BİR HAFTA BOŞ YERE DOLAŞTI..
KARIMI, ANAMI, HERŞEYİMİ KAYBETTİM..

ALÂEDDİN KIRLARDA DOLAŞIRKEN BİRDEN AYAĞI KAYDI YERE DÜŞTÜ. DÜŞERKEN EVVELCE SİHİRBAZIN ONA VERDİĞİ YÜZÜK TAŞA SÜRÜNDÜ...

DİLE BENDEN NE DİLERSİN...

SARAYIMI ARIYORUM EY CİN.. BANA SARAYIMI BULUP GERİ GETİREBİLİR MİSİN?..

ONU LÂMBANIN DEVİ GÖTÜRDÜ. ANCAK O GERİ GETİREBİLİR.. BENDEN BAŞKA ŞEY İSTE...

O HALDE BENİ SARAYIMIN BULUNDUĞU YERE GÖTÜR.

VE CİN ALÂEDDİNİ ALIP AFRİKA'YA GÖTÜRDÜ...

....ALÂEDDİN BİR İKİ DAKİKA SONRA KENDİSİNİ SARAYININ ÖNÜNDE BULDU

SARAYIN İÇİNDE...

SULTANIM KOCANIZ GELİYOR

DERHAL AŞAĞI KOŞ, ONU GİZLİ KAPIDAN İÇERİ AL.

ALYŞE SULTAN ALÂEDDİNE BÜTÜN OLUP BİTENLERİ ANLATTI!.

KABAHAT SENDE DEĞİL SEVGİLİ KARICIĞIM. SEN O LÂMBANIN NE İŞE YARADIĞINI BİLMİYORDUN Kİ.. ŞİMDİ BENİ DİNLE... BENİM BİR PLÂNIM VAR.. SEN BUAKŞAM SİHİRBAZI YEMEĞE DAVET ET..

DİKKAT!
Anneler, Babalar, Öğretmenler, ve Çocuklar!

En modern metodlarla meydana getirilen ilk ve en yeni çocuk ansiklopedisi

Bu ansiklopedi şimdiye kadar çıkan bütün ansiklopedilerden tamamen farklı, yepyeni bir metodla, konulara göre hazırlanmış, en son sistem ansiklopedidir.

Eşi olmıyan, tamamen resimli, sizlere lâzım olan bütün bilgileri içinde toplayan büyük bir bilgi hazinesi.

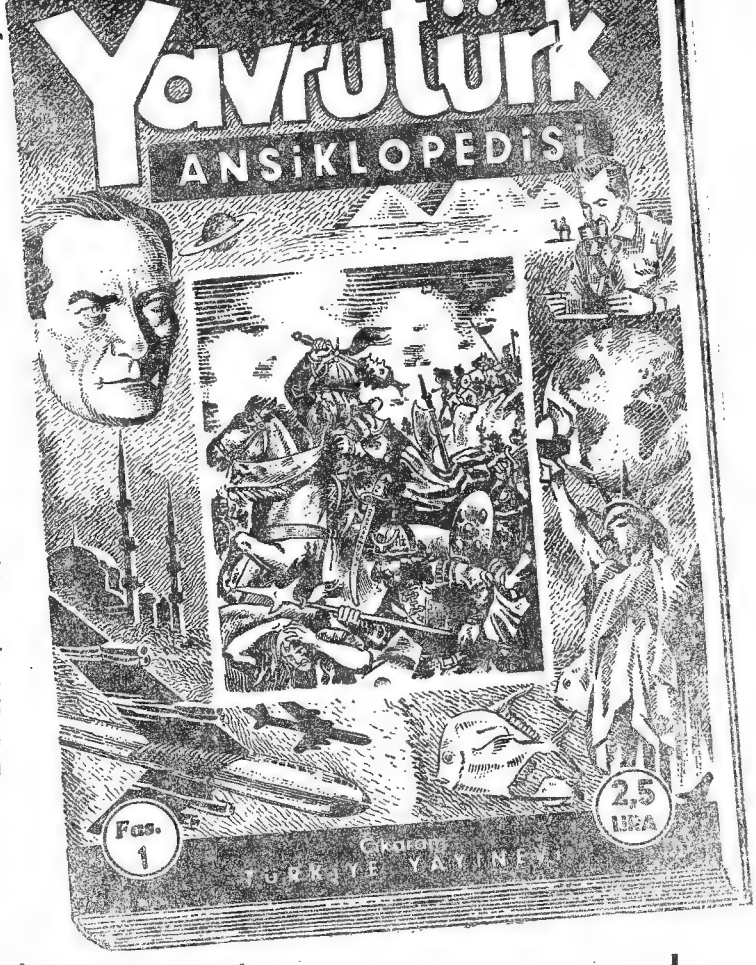

YAVRUTÜRK ANSİKLOPEDİSİ EN GÜZEL YARDIMCI KİTAPTIR

İlk ve ortaokul müfredat programları göz önüne alınarak hazırlanmış olan bu ansiklopedi, liseye kadar Türk çocuğuna lâzım olan bütün bilgileri içinde topladığı gibi, fazla olarak okul kitaplarına henüz geçmemiş olan ve günlük hayatımızda hergün rastladığımız, bilim alanında sık sık duyduğumuz bilgileri de içine alarak okul çocuğunun temel kitabı hâline gelmiştir. YAVRUTÜRK ANSİKLOPEDİSİ, çocuğu arkadaşlarından daha kültürlü, daha ileri duruma geçirir.

YAVRUTÜRK ANSİKLOPEDİSİ BÜYÜKLERİN DE YARDIMCISIDIR

YAVRUTÜRK ANSİKLOPEDİSİ, 1959 yılında çıktığına göre içinde en son, en yeni bilgileri toplayan, en modern ansiklopedidir. Anne ve babalar çocuklarının soracakları soruların cevaplarını bu ansiklopedide bularak onların bütün müşkküllerini kolayca halledebilirler. Bu yüzden YAVRUTÜRK ANSİKLOPEDİSİ, hem çocukların, hem de anne ve babaların en kıymetli bilgi hazinesidir.

YAVRUTÜRK ANSİKLOPEDİSİ FASİKÜL HALİNDE ÇIKIYOR

Bu ansiklopedi büyük bir dikkatle dört senede hazırlanmıştır. Bütün yazı ve resimleri tamamdır. Ortalama 1,000 sayfalık büyük bir cilt olacaktır. Okuyucularımızın bu güzel ansiklopediyi kolayca alabilmeleri için fasikül halinde çıkarmağa karar verdik. Ansiklopedi, her onbeş günde bir Perşembe günleri çıkmak üzere 15-16 fasikülde tamamlanacaktır. Her fasikül 64 büyük sayfa ve 250 kuruştur. Fasiküllere ayrıca renkli ilâve tablolar konmuştur. İlerde fasiküllerinizin eksik kalmaması için muntazaman alınız ve hazırlanmakta olan cilt kapaklarımızı bekleyiniz.

1. Fasikülü Çıktı

DİKKAT: Bu fasiküle Osmanlı ordusunun Avrupa'daki zaferlerini gösteren renkli, duvara asılabilecek çok büyük hakiki bir tablo ilâve olarak konmuştur. Bu tablo parasızdır. Ansiklopediyi alırken müvezzinden isteyiniz.

KÖYE GELEN YABANCI

HİSSİ ve ÖĞRETİCİ ROMAN

- 3 -

YAZAN: KEMALETTİN TUĞCU

— Sizin fazla rahatsız olduğunuzu istemem. Zaten benim de bir kısrağım var. Bir iki hafta sonra giderken onu köyde bırakmak istiyorum. Yemini samanın ıalırız. Zahmet olmazsa siz bakıverirsiniz. Öteki odada ocak var mı?

— Ocağı yok ama neye lâzım ocak. Ara kapı var, açılırsa oraya da sıcaklık geçer.

— Çok iyi. Artık yarın bu işi konuşuruz. Siz yorgun olacaksınız. Daha hava pek soğumadı. Ben şu sedire uzanır yatarım.

— 3 —

Doktor sabahleyin kamp bekçisine bir kâğıt yazarak eşyasını Ahmed'e teslim etmesini bildirmişti. Kendisi yavaş yavaş yürüyerek köy meydanını geçerek kahveye geldi. Orada pek ihtiyar oldukları için işe gidemiyen bir iki köylü vardı. Onlar da bir köşeye çömelmiş, kırık bir saban demirini nasıl tamir edeceklerini düşünüyorlardı.

Gece biraz yağmur yağmıştı, ortalık serindi ama güneş çıkmıştı. Bu, sonbaharın yazdan kalma günlerinden biriydi. Köylüler tarla işlerini bitirmişlerdi. Fakat daha ağaç diplerine çukurlar kazıyor, su hendeklerini temizliyor, bir çoğu değirmene giderek kışlık unlarını öğütüyor, bir çoğu da yakındaki korudan kök çıkartıyorlardı.

Kış o bölgelerde çok şiddetli olduğu için bazen bir iki ay köyün yolu kapanıyordu.

Süleyman Efendi, tam on beş yaşında köyden ayrılmış, İstanbul'da kırk yıl kadar manavlık yapmıştı. Köyden çok İstanbul'da yaşadığı için İstanbulluları hemşehrisi sayıyor, o zengin ve kalabalık şehirden gelenleri ilk olarak o karşılıyor, camileri, köprüleri, yıllarca oturduğu Aksaray'ı, tramvayarı, Adaları soruyor, büyük bir dikkatle dinliyordu.

İstanbul'da evlenmiş, kızının birini orada bir kocaya vermiş, oğlunu okutmuş, yüksek tahsil yaptırmıştı. Gözü açık, uyanık, rahata, medeniyete alışmış, akıllı bir insandı. Kahveyi ihtiyacı olduğu için değil, boş durmamak için işletiyor, aynı zamanda orasını, köylü hemşehrilerini uyandırmak için bir okul gibi kullanıyor, onlara öğüt veriyordu.

Doktor görünce tertemiz peşkirini omuzuna atarak birkaç adım ilerledi ve uzaktan karşıladı:

— Sabah şerifleriniz hayırlı olsun doktor bey, buyurun bakalım. Herhalde gece rahatsız oldunuz, ama neyliyeyim siz böyle istediniz.

Doktor hasır iskemleye otururken:

— Hiç rahatsız olmadım, dedi. Zalim, şımarık bir ağanın evinde kalacağıma bir fakirin evinde kalırım, bence bu daha iyi. Bekir Ağanın yaptığı bana çok dokundu Süleyman Efendi.

—Ah bey, bilsen bu köylü onun elinden neler çekmez. Ama hiçbiri ağzını açıp birşey söylemez, şikâyet etmez.

— Ağalara benden birer çay yap Süleyman Efendi.

— Başüstüne bey.

İhtiyarlar yakın bir masaya oturmuş dinliyorlardı. Bunlar kendi hallerinde çiftçi adamlardı. Doktor:

— Süleyman Efendi, dedi. Köprünün işi uzun sürecek, ben barakada, çadırda rahatsız oluyorum. Yanımda ilâçlarım, âletlerim var. Bu yüzden köyde bir oda tutmak istiyorum. Ahmet Efendiye sordum, ocaklı odayı verecekler bana. Emine bacı da akşamdan akşama yemeğimi pişirecek.

— İstersen sana daha iyi bir oda buluruz bey.

— Yok, ben Ahmet Efendinin evini beyendim. Hem yolu görüyor, hem de penceresinden Kızılırmak görünüyor. Ahırı da geniş. Hayvanımı İstanbul'a giderken ona bırakacağım.

— Sonra bir dedikodu gelmesin sana bey?

— Nereden gelecek?

— Bu Bekir hiç rahat dur-

— Sabah şerifleriniz hayırlı olsun doktor bey!

maz. Köylünün karnının doyduğunu,, rahat ettiğini istemez. Hep şeytanlık düşünür. Korkarım öfkelenirsin de başın derde girer.

— Ben doktorum Süleyman Efendi. Ben insanları iyi bilirim. Ahmetle karısı iyi yürekli, bağırları yanık insanlar. Onlara da bir faydam olsun.

— Allah gönlüne göre versin bey.

— Ben ekini, tarlayı çok severim. Burada kaldığım kadar olsun kendime bir arıyorum. Böyle bir tarla var mı?

— Bilmem, ben toprakla çokluk uğraşmam. Hem ekin zamanı da geçti. Ahmed'in tarlası var ama.

Süleyman Efendi doktora göz kırpmıştı. Doktor:

— Ha, dedi. O benim de aklıma geldi. Mademki işine yaramıyor, satsın bana.

— İyi kötü kendisi ekecek ama Bekir Ağanın elinden kurtaramıyor ki.

— Kendi malı değil mi?

— Kendi malı.

— Tapusu yok mu?

— Olacak herhalde.

— Öyleyse ben satın alırım.

— Doktor bey, sen satın alırsın ama, sattı diye Bekir Ağa Ahmed'i çok hırpalar.

— Bekir Ağa ne karışır elâlemin malına?

— Benden günah gitti bey.

İhtiyarlar çekilip gittikten sonra Süleyman Efendi:

— Aşkolsun doktor bey, dedi. Şu Bekir'in elinden tarlayı kurtarmak için satın almaktan başka çare yok. Çok iyi edersin.

— 4 —

İki gün içinde Doktor Ömer köydeki odasına yerleşmişti. Tam bir köylü hayatı yaşamak için, ekseriya pompalı gaz lâmbasını bile yakmıyor, ocağa çıralı kötükler atarak onun karşısına geçiyor ve uzun uzun düşünüyordu.

Ev sahipleri ondan çok memnundu. Doktor evlerine yerleşince açlıktan kurtulmuş, üstelik topluca bir para almışlardı. Doktor onlara odanın kirasını toptan vermiş, hayvanına bakılması için yem parası, bakım parası vermişti.

Bunlardan başka, Emine doktor için günde iki, üç kap yemek pişiriyor, yerde, hamur tahtasının üstünde beraber yiyorlardı.

Ahmet kök getirmek, kışlık erzak tedarik etmek için sağa sola koşuyordu. Doktor ona kaptaki işçi ayakkabılarından ve muşamba ceketlerinden bir takım vermişti.

Belki bu köylü insana bu yardımlar ağır geliyordu, fakat doktor onu tenhada yakalayıp söylüyordu:

— Emine bacı çok hırpalanıyor. Ben sizin birbirinize düşkünlüğünüze bayılıyorum. Sizin de bana faydanız dokunuyor. Ağır gelmesin sana. Tarlayı kurtaralım, ortaklıkşa ekeriz. Mahsulü paylaşırız. Birgün değirmeni yeniden işletiriz. Sen yine babanın zamanındaki rahata kavuşursun. Emine'nin de canı rahata kavuşur.

Ahmed'in Eminesi için yapmıyacağı yoktu. Belki Ahmet Emine için, Emine de Ahmet için bu yabancı delikanlının evlerinde kalmasına razı oluyor, hayatlarından memnun görünüyorlardı.

Onların yemeği birbirlerine ikram etmeleri, birbirlerine su içirmeleri, birbirlerinin elinden ağır yükü almaları Ömer'in çok içine dokunuyor, büyük bir acının birleştirdiği ve birbirine düşürdüğü bu insanlara karşı bir sevgi hissediyordu.

(Devamı gelecek sayıda)

HAYVANLAR KRALI
ASLAN

Yüzyıllarca padişahlar ve kırallar idaresinde yaşayan insanlar, hayvanlara da bir hükümdar seçmişler ve bunu aslana yakıştırmışlardır. Yalan değil, aslan hele erkek aslan kırmızımtrak sarı veya siyahımsı renkteki güzel yelesi, uzun kuvvetli ve sert kuyruğunun ucundaki püsküllü ile çok haşmetli görünür.

Sonra aç olmadığı zamanlar insanlara saldırmadığı, hele gündüzleri kimseye ilişmediği, zayıflara, kadınlara ve çocuklara dokunmadığı için de ak soylu bir hayvan bilinir.

Asya ve Afrika'da bulunan aslanın yalnız erkekleri yelelidir. Çok büyük bir kediye benzer. Daha çok geceleri ava çıkar ve o zaman çok yırtıcıdır. Geyikler, karacalar onun başlıca avıdır. İhtiyar aslanların insan eti yemeğe meraklı olduğunu söylüyorlar. Sözde ihtiyarlıyan aslanların dişi geyiklerin ve karacaların sert etini kesemez olurmuş da daha yumuşak olan insan etinden hoşlanırlarmış. İhtiyar bir aslanla konuşmadığımız için bunun ne kadar doğru olduğunu bilmiyoruz.

Bildiğimiz, Afrika aslanlarının daha güzel ve daha gösterişli oldukları ve kendilerine benziyen kaplanlardan ve parslardan daha az yırtıcı olduklarıdır. Aslan tuzağa düşürülüp yakalandıktan sonra insana oldukça kolay alışır. Cambazhanelerde esir aslanlara türlü marifetler yaptırırlar. Aslan bu işleri büyük bir uysallıkla yapar. Kendisine yapılan iyiliği unutmaz, hattâ sahibine karşı sevgi gösterir.

Aslanın büyük bir kediye benzediğini söyledik. Onun da tırnakları pençesinde gizlidir. Yürürken ayakları ses çıkarmaz. Onun için avına kolayca sokulur. Avını çok defa ibr pençede öldürür.

Gözleri kedi gözü gibi değildir. Kedi gözlerinin az ışık karşısında halkalaşıp yuvarlak olduğunu, fazla ışıkta daralıp çizgileştiğini bilirsiniz. Aslanın gözleri böyle olmaz.

Aslan resmi birçok milletlerin armalarına, İranlıların da bayrağına girmiştir. Kuvvet ve saltanat alâmeti sayılır.

Dünyanın 4 Köşesinden

İlk pul ne zaman ve nerede kullanıldı?

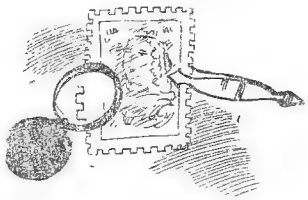

İlk yapıştırılabilir pul 6 Mayıs 1840'da Londra'da satışa çıkarılmıştı. Üzerinde Kraliçe Victoria'nın resmi vardı. Bu pulu çıkaran Posta Nazırı Sir Rowland Hill'di. Mamafih bu puldan evvel bir benzeri olmuştu. Paris Posta Müdürü M. de Valayer daha 1653 yılında bir nevi pulu piyasaya çıkarmıştı. Fransızca adı «billet de port payé» olan bu pul, posta ile yollanan mektup vs. ye asılırdı.

Sunî olarak vücude getirilen insan kulağının duymadığı sesler var mıdır?

İnsan kulağının duyma çerçevesi, saniyede 16 bin ilâ 20 bin ihtizaz yapan tonlarla son bulmaktadır. Bunun fevkinde ültra ses dalgaları yer almaktadır. Bunlar, Galton düdüğü denilen hususî düdüklerle yahut elektrik vasıtasiyle meydana getirilmektedir. Böylelikle, saniyede 200,000 veya daha fazla ihtizazlı sesler vücude getirilmektedir. Ültra sesin birçok pratik kullanılış sahaları vardır. Kumaşları yıkayıp temizlemekte, imal edilen bazı malzemenin kusurlarını meydana çıkarmakta, dişleri acısız olarak oymakta ve bakterileri öldürmektedir.

Saçlarımızın rengi neden ileri gelir?

Saçlarımızın rengini tâyin eden, muhtelif madenlerdir. Vücudümüz, sayısız organik elemanların haricinde, kimyacıların «maden izi» dedikleri maddeler ihtiva etmektedir. Yapılan tahliller, bu minik elemanların tercihan kıl sistemimizin üzerine iliştiklerini göstermiştir. Böylelikle, vücutta titan unsurunun varlığı sarı saçlara bir altın pırtılısı vermektedir. Kumral saçlarda bakır, kobalt ve demir vardır. Kızıl saçları meydana getiren molibden, gri saçları meydana getiren ise çinkodur. İnsan saçlarındaki sayısız ton farkları bu başlıca madenlerin çeşitli karışılmariyle izah edilir.

TARİH YAPRAKLARI

Meşrutiyetin ilânı

23 Temmuz 1908'de İkinci Hâmit tahttan indirilerek Beşinci Mehmet Reşat Osmanlı padişahı oldu. Buna Osmanlı tarihinde İkinci Meşrutiyet denir. Daha evvel meşrutiyeti kabul eden İkinci Hâmit, Millet Meclisini dağıtarak istibdat idaresine başlamıştı. Eski takvim hesabiyle 10 Temmuza rastlayan İkinci Meşrutiyetin ilânı günü ilk millî bayram oldu. İlk millî anıtımız da, bu kurtuluşu sağlamak için İstanbul'a giren hareket ordusunun şehit olan subay ve erleri için dikilen Hürriyet âbidesidir.

Erzurum Kongresi

Cumhuriyet idaresinin temeli 23 Temmuz 1919'da, rahmetli Atatürk'ün açtığı Erzurum Kongresiyle atılmıştı. O gün birçok ilden gelen mümessillerle ilk millî birlik kurulmuştu.

Lozan Sulhu

24 Temmuz 1923'te Lozan Sulh Muahedesi imzalandı. Genç Türkiye Cumhuriyetini bütün dünya tanıdı.

Üçüncü Selim'in şehadeti

Kabakçı isyaniyle devlet idaresini ele geçiren asiler ve bunda menfaati olan devlet adamları Üçüncü Selim'i tahttan indirerek yerine Dördüncü Mustafa'yı çıkartmışlar ve Nizamıcedit adında kurulan talimli asker ocağını da ortadan kaldırmışlardı. 28 Temmuz 1808'de Alemdar Mustafa Paşa, Babıâli'yi ve Sarayı basarak Üçüncü Selim'i tekrar padişah yapmak istedi. Fakat o gelmeden evvel bu yenilik taraftarı ve şair ruhlu padişahı şehit ettiler. İkinci Mahmud'u da öldüreceklerdi. Fakat Cevri Kalfa onu kaçırdı. Dördüncü Mustafa tahttan indirilerek yerine İkinci Mahmut getirildi.

Karada yürüyebilen, haftâ ağaçlara tırmanabilen tropikal bölge balıkları olduğu doğru mu?

Hint Okyanusunun sahil bataklıklarında çamurların içinde ömr süren bir balık cinsi, hava teneffüs edebilme kabiliyeti sayesinde suyun dışında da yaşıyabilmektedir. Bulunduğu bataklık kuruduğu zaman, civardaki henüz sulu gölcüklere göç ederek hayatını kurtarmaktadır. Asya'nın Güney ve doğusundaki nehir ve göllerde yaşıyan diğer bir hava teneffüs eden balık dik ağaçlara tırmanabilmektedir. Mamafih ağaçların üzerinde sağa sola koşan balıklar hakkında anlatılan hikâyeler mübalâğalıdır.

Ağırlığı 250 tonu bulan mavi balina ne kadar yer?

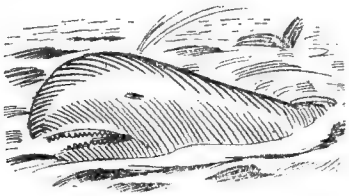

Balina'nın gıdası, miktar itibariyle muazzam olmakla beraber, sikletine kıyasla pek fazla değildir. Her gün muhtaç olduğu 1 milyon kaloriyi temin edebilmek için, her gün en küçük kırmızı yengeçlerden bir ton yer. Bunların her kilosu 1000 kalori temin eder. 80 kg. lık bir adam günde 1,5 kg. lık yiyecek yerse, bu miktar, vücut sikletinin takriben yüzde ikisidir. Bu hesaba göre, insana yetişmek için, balinanın her gün, bir ton yerine, beş ton yengeç yemesi icap ederdi. Asrımızın başında Amerikalı biyologlar, Kuzey Kutbu denizlerindeki yarım milyon balinanın yılda 270 milyon ton yengeç yediklerini hesap etmişlerdi. Bu, her gün balina başına 1,5 ton olup bugün tesbit edilen rakamdan bir hayli fazladır.

Dünya yüzünde kaç lisan vardır?

Yeni bir sayıma nazaran, dünya yüzünde halen 869 canlı lisan vardır. Bunlara 500 mühim lehçeyi de ekleyebiliriz. Yalnız Avrupa'da 89 değişik lisan, Asya'da 123 lisan, Afrika'da 114 lisan, Amerika'da 117 lisan, Pasifik ve Hint Okyanuslarının adalarında ise 417 lisan konuşulmaktadır. 1774 ve 1849 yılları arasında yaşamış Roma'lı din adamı Kardinal Giuseppe Caspar Mezzofanti, bugün hâlâ, gelmiş geçmiş insanlar arasında en çok lisan bileni sayılmaktadır. Rivayete göre bu zat, 114 lisan ve lehçe biliyodru. Ne yazık ki bu kadar lisanı bellemesini mümkün kılan sistem meçhuldür. Eski çağlarda, Karadeniz'in Doğu kıyısındaki Pontus Krallığı hükümdarı Mitridat ile Mısır Kraliçesi Kleopatra çok lisan bilen meşhurlardandı. Mitridat rivayete göre idaresinde 25 milletin lisanını anadili gibi konuşurdu. Kleopatra ise siyasi münasebet kurduğu bütün memleketlerin elçileriyle, onların lisanlariyle görüşebilirdi.

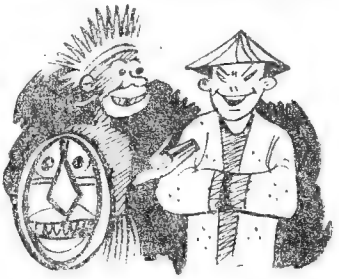

2

YIKANIR MAVİ

Parker Quink

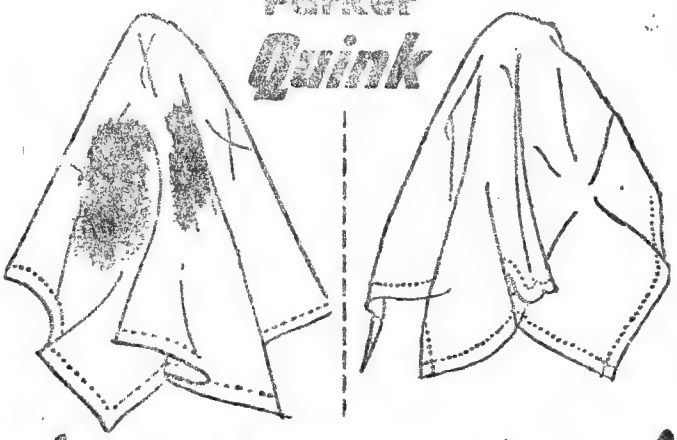

leke leri çıkar!

ILIK SU VE SABUN, yıkanır mavi Parker Quink lekelerini, parmaklardan ve kumaşlardan kolaylıkla çıkarır. Lekeden kaçınıyorsanız yıkanır mavi, yazınızın sabit kalmasını istiyorsanız mavi-siyah Quink mürekkebini kullanınız.

SOLV-X ihtiva eden yegâne mürekkep

BİLGİNİZİ ÖLÇÜNÜZ'ÜN CEVABI

1 - Meşhur İtalyan sanatkârı Mikelânj hem ressam, hem heykeltraş, hem de mimardı.
2 - Hem tavuk yumurtadan çıkar, hem de yumurta tavuktan.
3 - Nişan yüzüğü sağ elde taşınır.

Karşı sayfadaki şekil bulmacalarının halli

7+5+6+2-9=11
3×7+5-6-4=16
8×3-6-5+7=20
(3+5+7-9)×3=18
(9+2+4-8)×2=14

Cevap:
Koç,
Boğa,
İkizler,
Terazi,
Akrep,
Yay,

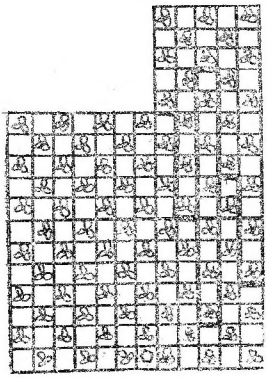

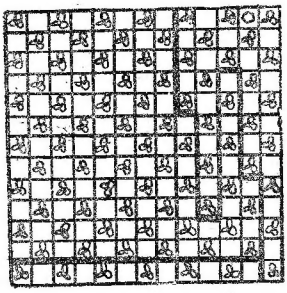

KARŞI SAYFADAKİ BİLİN BAKALIM'IN ÇÖZÜMÜ

Halının nasıl üç parçaya ayrılacağını gösteren resim.
Bu parçaların nasıl ekleneceğini gösteren resim.

Beraber
GÜLELİM

PEKİYİ

Sevim okuldan dönmüş okulda olanları anlatıyordu:

— Anneciğim, öğretmen bugün ilk defa - pekiyi - notunu verdi.

Annesi:

— Aferin kızım, demek ki sen çok iyi çalışıyorsun!

Sevim:

— Yok, anneciğim bu notu bana değil, bir arkadaşa verdi.

KARŞILIKLI

İki hırsız cezaevinden kaçtılar, bir kumsalda buldukları iki polis elbisesini giydiler, âdeta polis olmuşlardı. Yolda giderlerken üzerlerinde hapishane elbiseleri bulunan iki kişiye rastladılar. Adamlar bizim iki polisi (!) görünce biraz çekinir gibi oldular, ama hırsızlar:

— Korkmayın canım, dediler, biz polis kılığına girmiş hırsızlarız!

Bu söz üzerine öbürleri hemen bunların üzerine atıldılar ve yakaladılar:

— Biz de hırsız kılığına girmiş polisleriz!

ÇOCUK HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

22 TEMMUZ 1959
SAYI: 61 CİLT: 5

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden :
CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan :
OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan :
TÜRKİYE YAYINEVİ
Ankara Caddesi No. 36
İstanbul
Telefon : 22 37 14

Basıldığı yer :
TÜRKİYE BASIMEVİ
Klişe: Türkiye Klişe Atölyesi

Sayısı : 75 kuruş. Yıllık Abonesi (52 sayı 39, altı aylığı 19,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır.

İlânın santimi sekiz liradır.

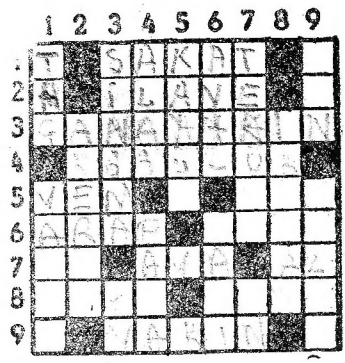

SOLDAN SAĞA:

1 — Sağlam olmıyan. 2 — Ek. 3 — Sevimli. 4 — İyiliğin tersi. 5 — Hayvan yiyeceği, tersinden okunursa sene. 6 — Arabistanlı, eskiden saç ve tırnak boyamakta kullanılırdı. 7 — Bir nota, avuç içi, kırmızı. 8 — Kocalmış tavuk, Avrupa'da bir nehir. 9 — Uzak olmıyan.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Kral şapkası, kolay kolay başa çıkılamıyan. 2 — Yapılan bir işi beğendiğimiz zaman söyleriz. 3 — Film gösterilen yer, otuz gün. 4 — Meydan, hayvan bacağından yapılan bir yemek. 5 — Ski. 6 — Aptal, sert. 7 — Tersinden okunursa çok ısıtılmamış et yemeği demektir, ekmek yapılır. 8 — Kendisini sıkan. 9 — Neşeli, hayvanların su içtiği yer.

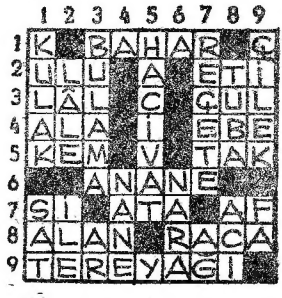

Geçen Haftaki Bulmacanın Halli

Uydurmalı değiştirdi...

★ GÜZEL BİR HİKÂYE ★

EFENDİSİ hizmetçiye beş kuruş uzatarak:

— Şu parayı al, tütüncüye git. Tütüncü nerede biliyor musun?

Lina düşündü. Pek bilmiyordu. Efendisi izah etti:

— Çarşıda. O büyük pastahanenin karşısında...

Lina hatırladı ve «evet» dedi.

— Oradan bana bir paket Büyükkulüp sigarası al. Büyükkulüp.

Lina köyden geleli üç gün olmuştu; efendisi sordu:

— Aklında tutar mısın yoksa bir kâğıda yazayım mı?

Lina efendisine akıllı bir kız olduğunu ispat etmek istiyordu. Yazmasını kabul etmedi:

— Bahma aklımda tutarıh. Oraya kader: Boyuk Kolob derim.

Ve hizmetçi odasına gidip baş örtüsünü aldı; öyle ya çarşıya başı açık çıkılmazdı. Aynada kendine ceki düzen verirken düşündü, keşke hanımdan maaşından yedi lira isteseydi de bir çift iskarpin alsaydı diyerek hayıflandı. Fakat yarın sabah, erkenden, istiyecekti... Yalınayak hoş olmuyordu. Bey kapısında ol. Yedi lira nedir ki...

Ve Lina sokak kapısından çıkarken:

— Boyuhkolub... Boyuhkolub, bokuhkolub, diyordu.

Sokak kapısını açınca iki günden beri civarda başıboş dolaşan kır atı gördü. Dün bahçe kapısı açık kalmış at da içeri dalmıştı. Bey çok kızmıştı çiçekler bozuldu diye.

«Kimin acaba bu baş belâsı» diye düşündü Lina. Sağına soluna bakındı; etrafta kimse yoktu. Eline bir taş aldı ve atı kovalamağa başladı. «Deeh, kurtlar yiyesice deeh»

At uzaklaştıktan sonra döndü ve çarşının yolunu tuttu, unutmamak için de dikkatle:

— Bayıh kolu, bayıh kolu... bayıh kolu... diyordu.

Büyük hanın önüne geldiği zaman karşısına ani olarak içerden bir araba çıktı. Mucize kabilinden Lina çiğnenmekten kurtuldu, fakat bağıran arabayı idare eden çocuk oldu:

— Gözün kör mü Allahın belâsı! diyordu.

Lina'nın kızmaya hakkı yok mu? Han avlusundan arabanın çıktığını o nasıl görsündü?

— Tuu! Gözün kör olsun deli! diye lâfını bitirdi ve yolda rastladığı bir kadına nasıl az kalsın çiğneneceğini anlatarak yoluna devam etti:

Kadın da ona aynen, ama aynen, geçen hafta «hep o serseri çocuklarla» başına geleni anlattı; dahası var, o korkudan elindeki şişeyi de düşürmüş te paramparça olmuştu. Hattâ bir gün tenekeci Yusuf'un karısı da böyle çiğnenecekmiş de...

İşte tütüncü dükkânı da, Lina kadının ona kendi başından geçen ile tenekecinin karısının başından geçeni anlattığı müddetçe sigaraların adını içinden durmadan tekrarlamıştı; kendinden emin içeri girdi ve parayı uzatarak, tane tane:

— Bana bir paket Bıyık kıl tütünü ver, dedi.

Tütüncü tezgâhın üstünden başını uzatarak:

— Ne? diye sordu.

Lina ihtiyar olduğunu görünce, sağırdır diye:

— Bana bir paket Bıyık loku tütünü ver, diye bağırdı.

Tütüncü Lina'ya dikkatle baktı. Yoksa deli mi idi? Sonra parasını geri vererek:

— Bulunmuyor, dedi.

Fakat Lina ısrar etti ve gene anlamadığını sanıp var kuvvetile bağırdı:

— Bıyıklı kıl.

Sabrı tükenen tütüncü de bağırmaya başladı:

— Anlamıyor musun, yok! Çık dışarı! Ne bağırıyorsun öyle?

Lina başka bir sokaktan, duvar işçilerine rastlamasın diye, hemen eve döndü. Odaya girdi ve parayı efendisine uzatarak:

— Kalmamış, dedi.

— Nasıl kalmamış? diye sordu efendisi. Ne dedin.

— Bey, senin söylediğin gibi: Bıyıkla kıl istedim

Romenceden çeviren:
Enver ESENKOVA

GÖREME TURİSTİK PULU

Göreme tarihî harabelerinin turistik propagandası için P.T.T. İdaresi munzam değerli bir hâtıra pulu bastırmıştır. Bu pulun tirajı 1 milyondur. 105+10 kuruş değerindedir. Yani pul 115 kuruşa alınacak, fakat postada kullanma kıymeti 105 kuruş olacaktır. Pul turuncu ve eflâtun renktedir. Resim, Ürgüp civarına ait orijinal bir fotoğraftan alınmıştır.

Ankara'da, Yeni Desen Matbaasında 50 şer tabaka halinde basılmakta olan bu pul 26×36 mm. ebadındadır.

8 Temmuz 1959 günü satışa çıkarılan bu pul 31.12.1959 akşamı satıştan kaldırılacak, fakat eldeki pullar 31.12.1961 akşamına kadar postada kullanılabilecektir.

Okuyucularımıza bu pulları vaktinde tedarik etmelerini hatırlatırız.

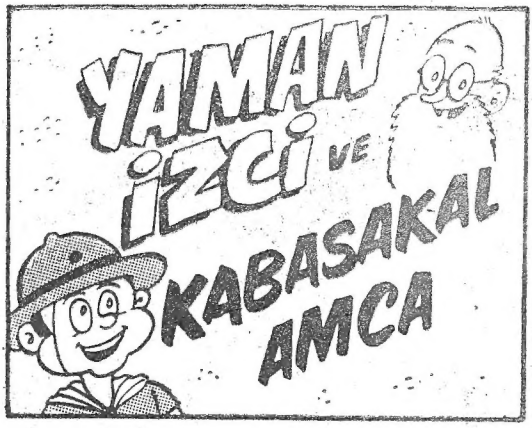
YAMAN İZCİ VE KABASAKAL AMCA

YİNE PARALAR ÇALINMIŞ.. BU EVE HER GECE BİR HIRSIZ DADANDI!
SANA BİR SÜRPRİZİM VAR.

BİR GORİL!
KORKMA AMCA.. BU AFRİKA SEYAHATİNDEN GETİRDİĞİMİZ YAVRU GORİL İDİ...
ONK!
ŞİMDİ BÜYÜDÜ.. BİZE BEKÇİLİK EDECEK..

GECELEYİN... BİZİMKİLER UYKUDA İKEN---
TAM ZAMANI---

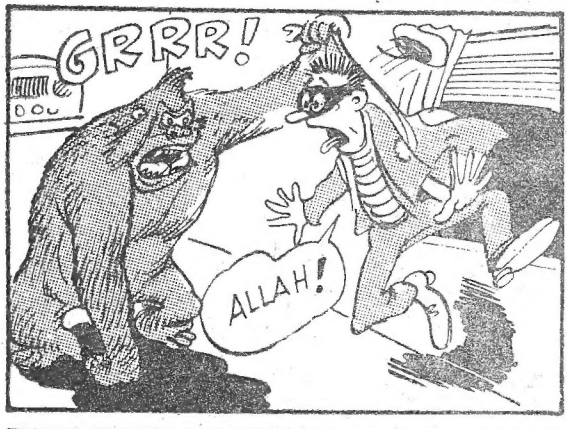
GRRR!
ALLAH!

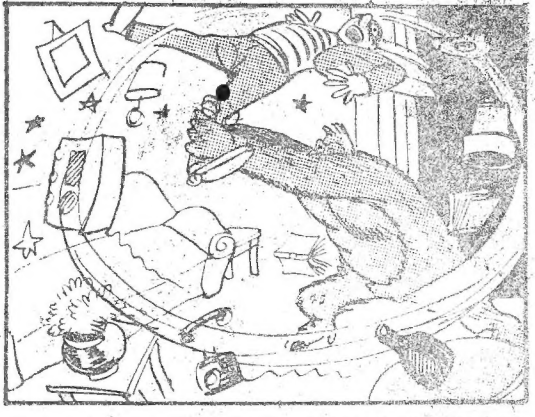

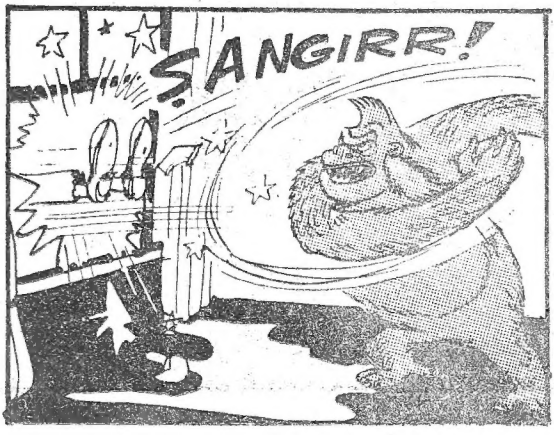
ŞANGIRR!

NASIL AMCA? ARTIK EŞYALARIMIZ EMNİYETTE SAYILIR
İYİ AMA ÇALINACAK EŞYA KALMADI---

ÇOCUK
HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI
— Atın huysuz olduğunu söylemedin!
WILSTIK